

Маліцька Христина
студентка

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гуменюк О.О.
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль

ЗБІР ТА ОБРОБКА ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Прийняття рішень на підприємстві – це завжди вибір між варіантами дій з різними прогнозами результатів. Поточні управлінські рішення рідко бувають настільки глобальними, щоб цінну інформацію для них можна було отримати з підсумкових цифр фінансових звітів, що відображають стан компанії в цілому. Система управлінського обліку – це, в першу чергу, робочий інструмент керівника і тільки потім – бухгалтера.

В управлінському обліку, як правило, містять додаткові дані про всі операції, необхідні для ефективного управління підприємством. Це дозволяє швидко аналізувати окремі аспекти діяльності підприємства для прийняття управлінських рішень. Проста оперативна і формалізована система оцінки дій управлінського складу (який і є система управлінського обліку) дозволяє власникам розуміти, що відбувається на підприємстві і брати участь у контролі за його діяльністю без гігантських витрат часу і зусиль.

Актуальність теми обумовлюється тим, що в сучасних умовах, коли підприємства самостійно приймають і реалізують управлінські рішення, несуть найважливішу економічну та юридичну відповідальність за результати господарської діяльності, об'єктивно зростає значення використання даних бухгалтерського управлінського обліку при прийнятті управлінських рішень.

Існуючий підхід до збору інформації для прийняття управлінських рішень, реалізований на багатьох підприємствах, носить «функціональний» характер і розуміється відповідно як функція від інформаційного оточення, тобто існують бази даних внутрішньої та зовнішньої інформації, яку зібрали і деколи використовують для прийняття рішення функціональні служби. Так, наприклад, відділ збуту підприємства збирає інформацію про контакти з клієнтами, про угоди і послуги; служба маркетингу готує огляди тенденцій ринку і змін смаків споживачів; технічний відділ та інвестицій збирає інформацію про нових виробничих ідеях і готує дані та розрахунки для інвестиційних проектів; виробничники збирають інформацію про можливості оновлення виробництва та вдосконалення продукції, що випускається; служба інформації готує огляди новинок програмного забезпечення та інформаційного обладнання; відділ кадрів і соцзабезпечення відстежує зміни у складі робочої сили і в можливостях найму. Які недоліки даного підходу крім того, що на підприємстві стратегічне мислення замкнено межами цих ізольованих баз даних, які використовують

певні групи співробітників для вироблення пропозицій про напрямок розвитку компанії і розробки стратегій, що ведуть до успіху. По-перше, ці бази даних відображають функціональний підхід до діяльності підприємства, а не широке управлінське розуміння бізнесу. По-друге, тлумачення зібраних даних знаходиться під впливом забобонів і заборон, сковано шаблонами уявлень про колишні чинники успіху. По-третє, фахівці служб планування, фінансового забезпечення, маркетингу, інформаційних та інших технічних служб продовжують діяти виключно як одержувачі та зберігачі інформації.

Таким чином, на підприємстві вся інформаційна діяльність націлена на одностороннє і вузьке обслуговування керівництва організації і рідко використовується для інформаційного забезпечення інших поверхів управління з метою підготовки оптимальних в цілому управлінських рішень.

Для організації сучасної бізнес-діяльності необхідна така реорганізація інформаційних потоків, яка забезпечує інформаційну достатність і чіткість у взаємному інформаційному забезпеченні окремих підрозділів з метою вироблення оптимального для фірми рішення. Але організація такої інформаційної системи на сучасному рівні можлива лише на основі створення сучасного управлінського обліку, система і завдання якого викладені далі.

Завдання, які вирішуються при створенні системи підготовки інформації для прийняття управлінських рішень, знаходять своє відображення в управлінському обліку. Перед підприємством стоїть завдання організації такого обліку.

Під управлінським обліком ми будемо розуміти систему виявлення, збору та агрегування облікових даних, спрямовану на вирішення конкретної управлінської задачі.

Однією з важливих завдань бухгалтерського управлінського обліку є збір та узагальнення інформації, корисної для підприємства менеджерами і вищим керівництвом підприємства правильних управлінських рішень.

В даний час прийняті керівництвом рішення щодо розвитку і організації виробництва і збуту продукції більшою мірою носять інтуїтивний характер і не підкріплюються відповідними розрахунками на базі інформації управлінського обліку. У кращому випадку відсутність таких розрахунків компенсується багатим виробничим і організаторським досвідом керівників підприємства.

Процес прийняття рішення починається з визначення мети і завдань, що стоять перед підприємством. Від цього в кінцевому рахунку залежить відбір вихідної управлінської інформації та обраний алгоритм рішення. Бухгалтерський управлінський облік має цілий арсенал прийомів і методів, що дозволяють обробляти й узагальнювати вихідну інформацію.

На практиці прийняття рішення передбачає порівняльну оцінку ряду альтернативних варіантів і вибір з них оптимального, найбільшою мірою відповідає цілям підприємства. Для цього насамперед необхідно мати інформацію про витрати за всіма альтернативним варіантам, причому мова йде

про витрати майбутнього періоду. У ряді випадків у розрахунках доводиться враховувати і упущену вигоду підприємства.

На базі інформації управлінського обліку вирішуються:

- оперативні завдання;
- визначення точки беззбитковості;
- планування асортименту продукції (товарів), що підлягає реалізації;
- визначення структури випуску продукції з урахуванням лімітуючого фактора;
- відмова або залучення додаткових замовлень;
- прийняття рішень по ціноутворенню (має для підприємств особливе значення в умовах конкурентної боротьби);
- завдання перспективного характеру, тобто мають довгострокове стратегічне значення:
 - про капіталовкладення;
 - про реструктуризацію бізнесу;
 - про доцільність освоєння нових видів продукції.

Рішення подібних завдань передбачає довгострокове відволікання власних коштів з обороту (іммобілізацію оборотних активів), у ряді випадків вимагає довгострокового залучення позикових ресурсів, а тому заслуговує на особливу увагу. Підприємство має фінансувати проект капітальних вкладень в тому випадку, коли дохід за нього перевищує дохід від інвестування власних коштів у цінні папери, які обертаються на фондовому ринку. Прийоми і методи бухгалтерського управлінського обліку дозволяють дати правильні рекомендації при вирішенні такого роду проблем.

Мелеховец Светлана
студентка

Научный руководитель: магистр экономики, ассистент Добрыдень Н. В.
Полесский государственный университет
г. Пинск, Республика Беларусь

СИСТЕМА ОЦЕНКИ КРЕДИТОСПОСОБНОСТИ СУБЪЕКТА ХОЗЯЙСТВОВАНИЯ

В общем виде систему оценки уровня кредитоспособности целесообразно рассматривать как совокупность взаимосвязанных методов и инструментов, используемых по отношению к различным коэффициентам кредитоспособности предприятия для достижения поставленной цели.

В общем виде система оценки уровня кредитоспособности предприятия состоит из следующих компонентов: финансовые методы; принципы оценки